

سیاستگذار اقتصادی زیر ذره‌بین بهارستان

بازی جدید استیضاح؛ بار دیگر وزیر اقتصاد

باران زرین قلم

در حالی که بسیاری از کارشناسان ضرورت ترمیم کابینه خصوصاً در حوزه تیم اقتصادی را به دولت گوشزد کرده‌اند، به نظر می‌رسد دولت بنیابی برای این کار ندارد و تغییراتی سطحی و بی‌تأثیر در روند اقتصادی کشور و حوزه تصمیم‌گیری در دستور کار است.

در یک نمونه، حسینی، معاون امور مجلس رئیس‌جمهوری در روزهای گذشته در حالی برکنار شد که صبح همان روز تغییرات احتمالی در دولت را تکذیب کرد اما به نظر می‌رسد تغییر معاونت پارلمانی تأثیری بر سیاستگذاری اقتصادی در ایران نداشته باشد.

بازارهای ارز و طلا و سکه درگیر التهابی جدی هستند و تورم در حال تسری دوباره از بازار ارز به سایر بازارهاست. رشد روزافزون

قیمت طلا و سکه و خودرو و مسکن در بازار نشان از آن دارد که اقتصاد ایران درگیر شرایطی بسیار دشوار است اما صحبت‌های رسمی و غیررسمی مقامات اقتصادی دولت بر امیدآفرینی‌های بیهوده و تعریف از شرایط موجود استوار است به طوری که رئیس کل بانک مرکزی نیز تأکید کرده است که اقتصاد ایران روزهای بهتری را پیش رو دارد و در سال آینده نرخ تورم کمتر خواهد شد. قول وی در حالی اعلام شده است که دلار بالاترین رکورد قیمتی تاریخ را ثبت کرده و به آستانه ۴۰ هزار تومان رسیده و سکه نیز در آستانه ۱۹ میلیون تومان قرار گرفت.

استیضاح کلید خورد؟

نایب رئیس دوم کمیسیون صنایع و معادن مجلس دیروز گفت: استیضاح وزیر اقتصاد از سوی نمایندگان مجلس امضا شده است؛ دولت باید پاسخگو باشد نمی‌تواند با طرح این سخن که حباب در بازار ایجاد شده مسائل را منتفی کرد اگر حباب داریم چرا ماندگار شده است؟ باید این قضیه تعیین تکلیف و شرایط را تعدیل کنند.

علی جدی با اشاره به نوسان‌های

نرخ ارز و تأثیر آن در بازار خودرو، افزود: «عدم انسجام دولت باعث شد آنها نتوانند بازار ارز را مدیریت کنند؛ تصاد در سخنان بانک مرکزی

زیاد است، سازمان برنامه و بودجه و صندوق توسعه ملی خودمختارانه عمل می‌کنند و این عدم هماهنگی این شرایط را ایجاد کرده است؛ به عبارت دیگر در بدنه دولت انسجام اقتصادی دقیقی وجود ندارد و انتظار

دانش آموخته دانشگاه امام صادق است و از نسل جدید مدیرانی محسوب می‌شود که از دانشگاه پرورش مدیر در ایران فارغ‌التحصیل شده‌اند. وی پیش از حضور در وزارت امور اقتصادی و دارایی در کسوت وزیر، نماینده مردم تهران و منتقد جدی سیاست‌های دولت روحانی بود. این روزها اتفاقاً صحبت‌های وی در اردیبهشت سال ۱۴۰۰ خیرساز شده است که مدعی بود حتی اگر دولت هیچ فعالیتی نکند و هیچ تصمیمی نگیرد، نرخ تورم نسبت به سال ۱۳۹۹ کاهش می‌دهد. همین ۱۵ درصد را تجربه خواهد کرد. همین مساله نشان می‌دهد مواضع خاندوزی تا چه میزان نظری و فارغ از تجربیات اجرایی در کشور بوده است.

در حالی طرح استیضاح وزیر امور اقتصادی و دارایی در حال جمع‌آوری امضاست که نمایندگان پیش از این مبادرت به استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت کردند اما بار دیگر به وی رای اعتماد دادند تا بازار خودرو و مشکلات حوزه صنعت و ... همچنان پابرجا بماند.

بسیاری از کارشناسان بر این اعتقادند که این وضعیت تنها منجر به خرید زمان برای دولتی می‌شود که نتوانسته است به تعهدات خود در بخش اقتصاد عمل کند.

دریم که دولت در زمینه انسجام

حرکتی انجام بدهد.

وامانکه جالب اینجاست؛ در حالی که جدی از امضای طرح استیضاح وزیر اقتصاد از سوی نمایندگان خبر می‌دهد؛ عضو کمیسیون اقتصادی اخبار منتشره با طرح این سخن که حباب در بازار ایجاد شده مسائل را منتفی کرد اگر حباب داریم چرا ماندگار شده است؟ باید این قضیه تعیین تکلیف و شرایط را تعدیل کنند.

علی جدی با اشاره به نوسان‌های نرخ ارز و تأثیر آن در بازار خودرو، افزود: «عدم انسجام دولت باعث شد آنها نتوانند بازار ارز را مدیریت کنند؛ تصاد در سخنان بانک مرکزی زیاد است، سازمان برنامه و بودجه و صندوق توسعه ملی خودمختارانه عمل می‌کنند و این عدم هماهنگی این شرایط را ایجاد کرده است؛ به عبارت دیگر در بدنه دولت انسجام اقتصادی دقیقی وجود ندارد و انتظار

میر کاظمی رفتنی است؟

با گذشت ۲۹ روز از آذرماه هنوز لایحه بودجه به مجلس شورای اسلامی نرفته است، ماجرای تدوین برنامه هفتم در هاله‌ای از ابهام است و همین دو مساله چشم‌انداز آتی کشور را تیره کرده است. در عین حال بحران‌های شدید اقتصادی و نرخ بالای تورم سفره خانوار ایرانی را کوچک‌تر از همیشه کرده و همه این اتفاقات در کنار هم، سبب شده است فشارهای اقتصادی روندی فزاینده را شاهد باشند.

اخباری به گوش می‌رسد که از خداحافظی میر کاظمی از دولت دلالت دارد. در عین حال نمایندگان دست به کار استیضاح خاندوزی شده‌اند تا دو عضو مهم دولت در بخش اقتصاد در آستانه تغییر قرار گیرند و

در حالی طرح استیضاح وزیر اقتصاد در حال جمع‌آوری امضاست که نمایندگان پیش از این مبادرت به استیضاح وزیر صنعت و معدن کردند اما بار دیگر به وی رای اعتماد دادند تا بازار خودرو و مشکلات حوزه صنعت و ... همچنان پابرجا بماند. شاید این وضعیت تنها منجر به خرید زمان برای دولتی می‌شود که نتوانسته است به تعهدات خود در بخش اقتصاد عمل کند

این به معنای بازنگری در برنامه‌های اقتصادی دولت سیزدهم است.

زمره اولین استیضاح در اولین ماه‌های سال به گوش رسید آنجا که نمایندگان قصد کردند نسبت به استیضاح عبدالملکی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اقدام کنند. دولت در آن زمان در صدد برآمد با مدیریتی شرایط، با استغای حجت عبدالملکی از زیر بار استیضاح بگریزد اما پس از آن پای وزیر صمت به جلسه استیضاح باز شد.

پس از آن بود که رستم قاسمی با فشارهای فزاینده مواجه شد و برخی نمایندگان احتمال استیضاح وی را مطرح کردند اما استغای وی مانع از برگزاری دومین نشست استیضاح شد. مرحوم رستم قاسمی در اولین روز فعالیت مهرداد بذرپاش، در قامت وزیر راه و شهرسازی از دنیا رفت و حالا دولت در حوزه اقتصادی با فشاری تازه روبروست. فشاری که می‌تواند دور جدیدی از ریزش و لابی میان نمایندگان مجلس و دولت را رقم بزند.

باید دید این ماجرا به استیضاح وزیر و تغییر سیاستگذار اقتصادی منجر می‌شود یا بازی استیضاح این بار در ایستگاه جدید از سر گرفته خواهد شد. هر چه هست دولت سیزدهم با گذشت نزدیک به یک سال و نیم از فعالیت نتوانسته است زمینه را برای تحقق اهداف خود مهیا کند.

تورم ارز، طلا، سکه و ... مانند درآمدهای نفتی، تجارت خارجی، سیاست خارجی و تعاملات با دنیا هیچ کدام امیدوارکننده نیستند و همه این مولفه‌ها نشان دهنده این هستند که در سال آینده شاخص‌های اقتصادی وضعیت خوبی نخواهند داشت. همین افزایش میزان و نرخ مهاجرت و افزایش انتظارات تورمی بیاترگر آینده‌نه چندان دور اقتصاد کشور است.

قنبری در باره ادعای دولت درباره نقیبتی و اثرگذاری آن در نرخ تورم گفت: آثار مهار نقدینگی باید در کاهش کسری بودجه دیده‌اند اما شاهد آن هستیم که رییس سازمان برنامه و بودجه از کسری ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی حرف می‌زند. وقتی کسری بودجه افزایش پیدا می‌کند پول بی‌پشتوانه چاپ می‌شود و این عامل افزایش تورم می‌شود. در حال حاضر تلاش دولت برای پوشش هزینه‌های جاری است و خبری از بودجه عمرانی نیست و همین افزایش هزینه‌های جاری دولت عامل رشد نقدینگی و در نهایت رشد نرخ تورم است. از سوی دیگر متأسفانه آمیدی هم برای سرمایه‌گذاری در بخش تولید و افزایش صادرات نیست.

سرمایه‌گذاری صفر و نزدیک به منفی است یعنی از استهلاک ارتقا می‌کنیم. همچنین اوضاع در نرخ رشد ضریب جینی بدتر شده و نرخ رشد تورم هم ادامه دار بوده و نسبت به سال گذشته بدتر بوده است.

قنبری تأکید کرد: متأسفانه شاخص‌های کلان اقتصادی امیدوارکننده نیستند و اینکه چطور مسئولان بانک مرکزی و وزارت اقتصاد چطور و چگونه روند تورم را در سال آینده کاهش می‌پندند، معلوم نیست اما اگر تیم اقتصادی دولت با همین فرمان پیش برود، دولت سیزدهم به سمت سقوط خواهد رفت. وی با اشاره به کسری بودجه و تبعات اقتصادی آن اظهار داشت: متأسفانه در حال حاضر شاهد شکاف بسیار زیاد در آمد و هزینه در بودجه هستیم که به افزایش کسری بودجه دامن زده است. هیچ شاخصی که نشانگر این باشد که مواضع اقتصادی کشور بالامه این روند در سال آینده بهبود پیدا می‌کند و چون‌ندار بلکه شاخص‌ها حاکی از آن هستند که اقتصاد در سال آینده وضعیت بدتری نسبت به امسال خواهد داشت.

این کارشناس اقتصادی تأکید کرد: عواملی موثر در نرخ

خبر اقتصادی

خودرویی خارجی برنده شدند، اما نیامدند تحویل بگیرند!

ایسنا- مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی از مراجعه نکردن برخی برندگان مزایده خودروهای خارجی

برای تحویل گرفتن خودروها خبر داد. عبدالمجید اجتهادی به این سوال که آیا همه خودروهای خارجی که به مزایده گذاشته شده بودند تعیین تکلیف شدند یا خیر، پاسخ داد: همه خودروها تعیین تکلیف نشده‌اند؛ زیرا برخی برندگان مزایده برای بردن خودروها اقدام نکردند و به همین دلیل حدود ۳۸ دستگاه خودرو هنوز در انبارها مانده است.

وی تأکید کرد: در واقع این خودروها در مزایده فروش رفتند اما برنده مزایده به هر دلیلی خرید خود را نتهایی نکرده و به همین دلیل ضمانت‌نامه‌اش حذف شده است. بنابراین این خودروها دوباره در دی‌ماه به مزایده گذاشته می‌شود.

تغییر تعرفه بلیت هواپیما در دستور کار است

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری درباره تغییر تعرفه بلیت هواپیما گفت که با توجه به افزایش نرخ ارز و درخواست شرکت‌های هواپیمایی، این درخواست در حال بررسی است و به محض نهایی شدن اعلام می‌شود. محمدمحمدی بخش دربار نرخ بلیت هواپیما توضیح داد: در حوزه نرخ بلیت هواپیما بر اساس قانون پنجم توسعه بحث شناسایی و متعادل سازی و متعادل سازی را داشته‌ایم که با توجه به شرایط کرونا و محدودیت‌هایی که در این دو سال پیش آمد، متوقف شد. دی‌ماه سال گذشته ۱۵ درصد قیمت‌ها را در مقایسه با آذرماه کاهش دادیم که این قیمت‌ها همچنان پابرجاست.

وی ادامه داد: با توجه به درخواست شرکت‌های هواپیمایی و افزایش نرخ ارز و افزایش هزینه‌هایی که این شرکت‌ها داشتند، درخواستی برای تغییر قیمت بلیت ارائه کردند که به محض تصویب اعلام خواهد شد؛ البته این درخواست‌ها در حال بررسی است و هنوز جزئیات آن مشخص نیست و به محض نهایی شدن اعلام می‌شود.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران: دغدغه‌ای در تأمین کالاهای اساسی در کشور نداریم

مهر- مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران گفت: بدون هیچ دغدغه‌ای کالاهای اساسی برای کشور تأمین شده

است. سیدسعیدراده اظهار کرد: تا پایان اردیبهشت بدون هیچ دغدغه‌ای کالاهای اساسی تأمین شده است و تا پایان شهریور به واردات و روغن نیاز نداریم. همچنین برنج با انواع قیمت تأمین شده است. وی در رابطه با ارز سازی سفره مردم گفت: تلاش می‌کنیم تا پایان سال این مهم را اجرایی کنیم.

افزایش ۴۰ درصدی قیمت خودرو در ۲۰ روز

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو تبریز خاطر نشان کرد: به نظر می‌رسد بازار در ۳ ماه آینده حدود ۱۰۰ درصد

افزایش نرخ را تجربه کند؛ تا به امروز ۴۰ درصد آن محقق شده است و ۶۰ درصد دیگر به قیمت خودرو در ماه‌های آینده اضافه خواهد شد.

ابراهیم مددی با اشاره به نرخ انواع خودروها در بازار، گفت: کوئیک ۲۰ روز گذشته حدود ۲۰۰ میلیون تومان عرضه می‌شد اما امروز نرخ آن ۲۸۰ میلیون تومان شده است. تیباصندوق‌دار از ۱۹۸ میلیون تومان به حدود ۲۸۲ میلیون رسید. همچنین نرخ پژو ۲۰۶ تیپ ۲ که در کارخانه ۱۶۰ میلیون تومان فروخته می‌شد امروز در بورس کالا ۳۵۰ میلیون تومان عرضه می‌شود.

بنزین گران نمی‌شود

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد: با وجود شایعات در فضای مجازی در باره افزایش

قیمت بنزین، قیمت این فرآورده نفتی تغییر نخواهد کرد و با توجه به فعالیت تمام پالایشگاه‌های کشور، تأمین آن نیز پایدار است.

به گزارش ایلنا در متن این اطلاعیه آمده است: «هیچ تصمیمی برای افزایش قیمت بنزین گرفته نشده و بنزین سهمیه‌ای همچنان با قیمت ۱۵۰۰ تومان در هر لیتر و بنزین آزاد نیز ۳ هزار تومان خواهد بود.»

خبر

استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس:

شاخص‌های اقتصادی پیام‌های خطرناکی می‌دهند

استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با اشاره به اینکه شاخص‌های اقتصادی پیام‌های خطرناکی می‌دهند، اظهار داشت: رییس بانک مرکزی مسئول حفظ و کنترل ارزش پول ملی کشور است و باید بتواند ارزش درآمد مردم را برای داشتن یک سفره‌آور و مند حفظ کند. اینکه رییس بانک مرکزی می‌گوید انتظار تورمی باعث رشد تورم و نرخ ارز شده مانند این است که بگویم عامل مرگ، تولد و عامل طلاق، از ادواج بوده و در حال حاضر اظهارات در همین سطح عامیانه است.

علی قنبری در گفت‌وگو با ایلنا درباره ادعای بانک مرکزی و وزارت اقتصاد مبنی بر روند کاهش نرخ تورم از سال آینده اظهار داشت: نمی‌دانیم بانک مرکزی و وزارت اقتصاد که مسئول کنترل تورم و ارزش پول ملی کشور هستند، بر چه اساسی این

نظرات غیر علمی و بی‌معنی را اعلام می‌کنند. قیمت‌ها بر اساس

تئوری‌های اقتصادی شکل می‌گیرد و مسئولان بانک مرکزی و وزارت اقتصاد ناتوانی خود را به پای مولفه‌های غیر محسوس و غیر ملموس می‌گذارند که قابل اعتماد نیستند.

وی با بیان اینکه متأسفانه دولت سیزدهم نتوانسته در تحقق هیچ یک از وعده‌های و تعهدات اقتصادی و قول‌هایی که به مردم داده موفق عمل کند، ادامه داد: نرخ رشد تورم، افزایش قیمت ارز، نرخ رشد بهای سکه، نرخ رشد بهای خودرو و مسکن گویای این هستند که دولت و به ویژه تیم اقتصادی دولت در این وعده‌های خود به مردم شکست خوردند و نتوانسته‌اند به تعهدات خود عمل کنند.

این کارشناس اقتصادی گفت: در حال حاضر نرخ رشد

گزارش

افزایش سرمایه بانک‌های دولتی از طریق بازار سرمایه عملی است؟

زنگ خطر تکرار فاجعه سال ۹۹ در بورس

قرار است باز هم سرنوشته بورس به دست دولت تغییر کند؛ این بار بانک مرکزی قصد دارد بستر بازار سرمایه برای افزایش سرمایه بانک‌های دولتی استفاده و معادل ۳۵ هزار میلیارد تومان سهام را در قالب سهام بانکی عرضه کند؛ اما آیا بورس با توجه به شرایط فعلی معاملات، محل مناسبی برای تأمین مالی بانک‌هاست؟

به گزارش تجارت‌نیوز، علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی روز گذشته از افزایش سرمایه ۳۵ هزار میلیارد تومانی بانک‌های دولتی خبر داد و گفت: دولت برای تسهیل در افزایش سرمایه بانک‌ها، سهام در اختیار آنها قرار خواهد داد. وی افزود: بانک‌هایی می‌توانند از محل فروش این سهام در بورس، منابع لازم برای افزایش سرمایه تأمین کنند.

بر اساس سندها قرار است دولت به بانک‌های دولتی تعدادی سهم بدهد تا در بورس عرضه کنند و از این طریق، نقدینگی لازم برای افزایش سرمایه خود را تأمین کنند. اما چه نوع سهامی به بانک‌ها داده می‌شود و آیا در این شرایط بازار

سرمایه، معامله‌گران خریدار سهام بانک‌ها خواهند بود؟ تقریباً دو سال و نیم است که سهامداران بورس تهران در زیان به سر می‌برند. بورس هر چند وقت یک بار سبزی و پس از آن دوباره سرخ‌پوش می‌شود. این سبزی‌پوشی‌ها اما تأثیری در کاهش سود سهامداران ندارد و تنها برخی از نوسان‌گیران می‌توانند در این بین سودی ببرند. با این حال چطور بانک مرکزی و دولت می‌توانند به فکر عرضه دوباره سهام در بازار سرمایه بیفتند؟

یک نمونه از شکست عرضه سهام دولت، صندوق‌های پالایش و دارایم هستند که برای مردم تجربه خوبی به یادگار نگذاشته‌اند. آن زمان دولت با تخفیف، صندوق پالایش و دارایم را به مردم فروخت اما خریداران به جای سود، زیان کردند و مسئولان دولتی نیز پاسخگوی این زیان نیستند.

حالا پس از این تجربه‌ها و زیان بیش از دو ساله بورس، بانک مرکزی قصد دارد برای جبران کمبودهای مالی خود سیستم بانکی، سهام در بورس بفروشد. اما با این شرایط چه کسانی خریدار این سهام خواهند بود؟ آیا مسئولان بازم به باتلبیغات زرد

تأمین کسری بودجه دولت از بورس

وی اظهار کرد: همچنین بزرگترین معامله خصوصی سازی کشور که هلدینگ خلیج فارس بود بدون حضور دو شرکت و نهاد وابسته به دولت متقاضی نداشت.

آقای زرگی ادامه داد: اکنون کشتش و نقدینگی در بازار سرمایه وجود ندارد و به عقیده من این یک روش جایگزین برای کسری بودجه دولت به بهانه افزایش سرمایه بانک‌هاست.